

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Elišky Cihlářové a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci stěžovatele **X. H. Y.**, zastoupeného Mgr. Lilianou Vochalovou, advokátkou se sídlem v Praze 2, I. P. Pavlova 3, za účasti **Ministerstva vnitra**, odboru azylové a migrační politiky, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 7. 2005, č. j. 1 Az 5/2005 - 20,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán“), ze dne 2. 3. 2005, č. j. OAM-278/VL-10-HA08-2005, byla zamítnuta žádost stěžovatele o udělení azylu dle ust. § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), jako zjevně nedůvodná.

Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel žalobu, o které rozhodl městský soud napadeným rozsudkem tak, že ji zamítl, neboť správní orgán si opatřil dostatek podkladů pro své rozhodnutí, řádně zjistil skutečný stav věci a rozhodnutí dostatečně odůvodnil.

Ve včas podané kasační stížnosti stěžovatel uvedl jako stížní důvod ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Namítl, že městský soud se nezabýval tím, zda správní orgán postupoval v řízení v souladu s platnými právními předpisy a vycházel tak ze spolehlivě

zjištěného stavu věci (dle § 3 odst. 4 a § 46 správního řádu). Stěžovatel odcestoval ze své vlasti z ekonomických a rodinných důvodů; na vycestování si půjčil peníze. Jeho rodiče nepřáli jeho vztahu s přítelkyní. Stěžovatel se tak snažil vyřešit tyto své problémy odchodem do zahraničí. V případě svého návratu do Číny se nejvíce obává složité a neřešitelné sociální situace. Stěžovatel se domnívá, že jeho zvláštní osobní poměry spolu se situací v zemi jeho původu zakládají důvody, pro které by mu měl být udělen azyl. Městský soud řádně nezkoumal, zda jsou zde dány podmínky dle § 14 zákona o azylu, když stěžovateli nebylo řádně zdůvodněno, proč důvody, které uvedl ve své žádosti, nejsou důvody hodné zvláštního zřetele a nemohou být považovány za humanitární; rozhodnutí městského soudu je tak v tomto bodě nepřezkoumatelné. Stěžovatel navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci zpět k dalšímu řízení, přičemž současně požádal soud o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Správní orgán ve svém vyjádření popřel oprávněnost kasační stížnosti s tím, že jak jeho rozhodnutí, tak i rozhodnutí soudu bylo vydáno v souladu s právními předpisy. Odvolal se na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2003, sp. zn. 2 Azs 35/2003, a poukázal na nedostatek tvrzení stěžovatele. Navrhl zamítnutí jak kasační stížnosti, tak i návrhu na přiznání odkladného účinku.

Ze správního spisu, který soudu předložil správní orgán, vyplynuly následující podstatné skutečnosti:

Stěžovatel podal dne 10. 2. 2005 návrh na zahájení řízení o udělení azylu. Dne 18. 2. 2005 byl se stěžovatelem veden, v čínském jazyce za účasti tlumočnicka, pohovor k důvodům návrhu na zahájení řízení o udělení azylu na území České republiky, ze kterého byl vyhotoven protokol. Stěžovatel uvedl, že v Číně měl problémy se svými rodiči a s rodiči své přítelkyně, se kterou se nakonec dohodli, že z Číny odjedou. Od června roku 2002 žije v České republice a nyní žádá o azyl, aby si legalizoval pobyt. V poslední době se v Praze objevilo více kontrol pobytu, proto chtěl azylovým řízením předejít potížím s policií. Rovněž mu bylo uděleno správní vyhoštění.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek městského soudu a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Dle ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

Dle písm. b) citovaného ustanovení kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Podle písm. d) cit. ustanovení lze kasační stížnost podat pouze z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

S ohledem na fakt, že stěžovatel uvedl jako právní důvod své kasační stížnosti ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., je třeba se nejprve vyjádřit k dopadu těchto ustanovení. Nesprávné právní posouzení věci spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní závěr, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen. Skutková podstata může být se spisy v rozporu tehdy, pokud skutkový materiál, jinak dostačující k učinění správného skutkového závěru, ve spisu obsažený vede k jiným skutkovým závěrům, než jaké učinil rozhodující orgán. Skutková podstata nemá oporu ve spisech tehdy, chybí-li v těchto spisech podklad pro skutkový závěr učiněný rozhodujícím orgánem nebo je-li nedostačující k učinění správného skutkového závěru. Další z důvodů, pro který je možno podat kasační stížnost, je nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí. Význam tohoto ustanovení je nutno posuzovat podle toho, zda se rozhodnutí soudu prvního stupně opírá či neopírá o důvody, které umožňují dospět k určitému výroku rozhodnutí. Jiná vada v řízení před soudem, která mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé, spočívá např. v neúplném či nedostatečném znaleckém posudku. Taková pochybení však Nejvyšší správní soud v předcházejícím soudním a správním řízení neshledal.

Pokud je stěžovatelem namítáno, že správní orgán porušil povinnost zjistit přesně a úplně skutečný stav věci, Nejvyšší správní soud se s tímto nemůže ztotožnit, neboť skutkový stav byl správním orgánem zodpovědně a řádně zjištěn, což je patrné ze správního spisu. V odůvodnění správního rozhodnutí jsou plně rozebrány důvody, které správní orgán vedly k jeho závěrům, přičemž Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že všechny mají oporu ve spisovém materiálu. Je třeba zdůraznit, že to byl sám stěžovatel, který jako přímou pohnutku vedoucí ho k podání žádosti o azyl označil zvýšený počet policejních kontrol v Praze a snahu vyhnout se problémům s Policií. Z dikce ust. § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu jednoznačně vyplývá, že správní orgán zamítne žádost o udělení azylu jako zjevně nedůvodnou, jestliže žadatel neuvádí skutečnost svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Je proto zcela zřejmé, ve světle skutkových okolností uvedených výše, že správní orgán postupoval naprosto v souladu se zákonem, když žádost stěžovatele zamítl jako zjevně nedůvodnou, protože stěžovatel v průběhu azylového řízení nikdy netvrdil, že by byl pronásledován ve smyslu zákona o azylu. Veškerá další tvrzení stěžovatele jsou proto zcela právně irelevantní, protože zákon o azylu sám určuje poměrně striktní pravidla, která musí žadatel o azyl, v případě, že chce získat azyl, splnit. To však není případ stěžovatele, který zcela zjevně zneužívá azylovou proceduru k legalizaci pobytu na území České republiky, což však nikdy nebylo účelem azylového řízení.

K námitce stěžovatele týkající se humanitárního azylu Nejvyšší správní soud uvádí následující. Pokud v řízení o udělení azylu vyplyne některá ze skutečností taxativně uvedených v § 16 odst. 1 zákona o azylu, pak správní orgán bez dalšího, ale jen ve lhůtě podle odstavce 2 téhož ustanovení, zamítne žádost. Rozhodne tedy konečným způsobem ve věci, aniž by v řízení zjišťoval existenci některého z důvodů pro udělení azylu podle § 12 cit. zákona. Pro rozhodování o udělení azylu z některého z důvodů předvídaných v ustanoveních § 13 a § 14 zákona o azylu je však určující závěr o neexistenci důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Protože tento důvod při zamítnutí žádosti podle § 16 cit. zákona zjišťován není, dostal by se výrok správního orgánu o zamítnutí žádosti o udělení azylu podle § 16 cit. zákona do logického rozporu s výrokem o neudělení azylu podle § 13 a § 14 cit. zákona. Je proto zcela logické a zákonné, že v případě, kdy je rozhodováno dle ust. § 16 zákona o azylu, nezkoumá správní orgán možnosti dané mu ust. § 13 a § 14 cit. zákona,

protože pro takové šetření nemá zákonné zmocnění. Výše uvedené se odráží i ve formě správního rozhodnutí, neboť je patrné, že toto obsahuje pouze výrok týkající se ust. § 16 zákona o azylu. Stěžovatel proto nemůže úspěšně namítat humanitární důvody své žádosti, neboť v té fázi řízení, do které se dostal svými tvrzeními, mu takovéto námítky nepřísluší. Rozhodnutí správního orgánu je proto zcela v souladu se zákonem. Nejvyšší správní soud k tomu dodává, že Městský soud v Praze při přezkoumávání rozhodnutí správního orgánu pochybil, jestliže se meritorně věnoval i této otázce. Toto jeho pochybení však nemá vliv na zákonnost, neboť jím stěžovatel nebyl zkrácen na žádném svém právu. I tento stížní bod stěžovatele je tedy nedůvodný.

Nejvyšší správní soud považuje v této souvislosti za vhodné připomenout, že azyl je už historicky právním institutem, kterým nositel jedné svrchované moci (v moderní době nositel státní suverenity, tedy stát) poskytuje svou ochranu někomu, kdo se nachází pod jurisdikcí jiné státní svrchovanosti, kterou (a právě jí) je bezprávně ohrožen na svobodě, zdraví, životě nebo jiných základních hodnotách. Pro případ, kdy se státní příslušník jiného státu rozhodne dlouhodobě pobývat na území České republiky, disponuje právní řád České republiky patřičnými právními prostředky, mezi které rozhodně nepatří azylové řízení.

Nejvyšší správní soud napadené rozhodnutí soudu přezkoumal v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel ve své kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Ze všech shora uvedených důvodů shledal kasační stížnost jako nedůvodnou, a proto ji podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl bez jednání postupem dle § 109 odst. 1 citovaného zákona, dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

Stěžovatel podal návrh, aby kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek dle ust. § 107 s. ř. s. Nejvyšší správní soud o návrhu nerozhodl, neboť má za to, že pro takové rozhodnutí odpadl vydáním meritorního rozhodnutí důvod.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v soudním řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Správní orgán nárok na náhradu nákladů řízení nevzněl, proto mu ho soud nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. října 2006

JUDr. Radan Malík
předseda senátu